

A stage performance featuring a large, white, ghostly figure in the background, illuminated by blue light. In the foreground, a chamber ensemble of musicians is performing. The text 'ludwig' is overlaid in a stylized yellow font, with a yellow line circling the dot of the 'i'.

ludwig

Jaarverslag 2020

Inhoud

Bestuursverslag

1. Inleiding	1
2. Ontwikkeling	3
3. Activiteiten 2020	5
4. Publieksbereik	8
5. Financiën	9
6. Organisatie	10
7. Begroting 2021	12

Jaarrekening 2020

1. Toelichting jaarrekening 2020	14
2. Balans per 1 december 2020	15
3. Staat van baten en lasten over 2020	16
4. Kasstroomoverzicht over 2020	17
5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	18
6. Toelichting op de balans per 31 december 2020	19
7. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020	21
8. Accountantsverklaring	24

1. Inleiding

1.1 Over LUDWIG

LUDWIG is een interdisciplinair collectief van bevlogen musici en creatieve denkers dat artistieke kwaliteit combineert met een avontuurlijke geest. Wij houden ervan om onconventionele projecten te initiëren met de talenten van morgen en willen nieuwe en frisse perspectieven creëren. We zoeken daarbij voortdurend de grenzen van onze eigen praktijk op en koesteren onze positie als relatieve buitenstaanders om te reflecteren op actuele maatschappelijke vraagstukken. Ons doel is het debat aan te moedigen, te engageren en verandering te creëren. We bereiken dit door het combineren van artistieke visie, wetenschap, technologie en verbeelding.

LUDWIG werd in 2012 opgericht door zes Nederlandse musici. Het collectief is vernoemd naar cultureel ondernemer avant la lettre: Beethoven. In de afgelopen jaren is LUDWIG uitgegroeid tot een onverschrokken en fluïde collectief van musici, kunstenaars, wetenschappers, zorgprofessionals en vernieuwers die samen een breed scala aan projecten presenteren binnen drie belangrijke verhaallijnen: LUDWIG Orchestra, LUDWIG & The Brain en LUDWIG & the World.

LUDWIG Orchestra

Rondom de kern van LUDWIGs initiators (Wilmar de Visser, Ingrid Geerlings, Aisling Casey, Laurens Otto, Arjan Woudenberg en Peppie Wiersma) is door de jaren heen een stevig arsenaal aan virtuoze en avontuurlijke musici opgebouwd die LUDWIGs brede muzikale ambities kunnen verwezenlijken. Artistiek leider Peppie Wiersma brengt moeiteloos

LUDWIG is een collectief van musici en creatieve denkers dat artistieke kwaliteit combineert met een avontuurlijke geest

componisten uit verschillende perioden, stijlen en achtergronden samen. De programmaconcepten die LUDWIG al sinds zijn oprichting ontwikkelt vinden veel navolging in de sector. De musici interacteren vaak direct met hun publiek, spelen uit het hoofd, experimenteren met verschillende presentatievormen en werken samen met makers uit andere disciplines om de manier waarop mensen een concert beleven te veranderen. Zo heeft LUDWIG een aantal legendarische optredens met vooraanstaande solisten op touw gezet en heeft

inmiddels een fikse reputatie waar het gaat om scouten van jong en uitzonderlijk talent.

LUDWIG onderhoudt sinds zijn oprichting een nauwe samenwerking met de vernieuwende dirigente/zangeres Barbara Hannigan. In 2017 namen ze, na een uitgebreide tournee door Europa, hun eerste album *Crazy Girl Crazy* op, dat in januari 2018 werd bekroond met een Grammy Award. In het voorjaar van 2019 toerden Barbara Hannigan en LUDWIG met negen verschillende programma's, waaronder Stravinsky's *Rake's Progress*, dat werd uitgevoerd

in zalen als het Concertgebouw Amsterdam, Elbphilharmonie Hamburg, Philharmonie Parijs, Aldeburgh Festival (UK) en Ojai Festival (Californië). In 2020 volgde het tweede album *La Passione*, inmiddels onderscheiden met vele prijzen waaronder een Diapason d'Or, Choc de l'année 2020 en Record Academy Award.

LUDWIG & The Brain

Welke rol kan muziek spelen in het menselijk brein? Hoe komt het dat mensen met dementie wel reageren op interactie door muziek terwijl de meeste andere vormen van communicatie achteruit lijken te gaan? Hoe gaat de muziek van de toekomst klinken? Welk effect heeft het luisteren naar veel verschillende muziekstijlen op jonge kinderen?

In een serie Brainwaves verkent LUDWIG de wereld van Muziek en het Brein in live muzieksymposia om context te creëren, discussie op te roepen en onderzoek te initiëren. In 2016 presenteerden we Brainwave 1: Muziek en Identiteit, in 2017 Brainwave 2: Muziek als medicijn, in 2018 Brainwave

3: Muziek en de toekomst. In 2019 gingen we in première met Brainwave 4: Het dansende brein, een samenwerking met professor Erik Scherder en onderzoeker Cuna Knecht (Vrije Universiteit Amsterdam).

LUDWIG & The World

LUDWIG gebruikt de kracht van kunst om verbinding te zoeken met de planeet waarop we leven. Als kunstenaars en relatieve buitenstaanders kunnen we reflecteren op de problemen waar de wereld mee te maken heeft om vooruitgang aan te moedigen en verandering te initiëren. Verdrongen Land (2019) was ons eerste project over klimaatverandering: in juni 2019 deelden verschillende kunstenaars en meer dan 25 sprekers uit alle hoeken en gaten van de waterwereld hun kennis over water in ons pop-up museum en wisselden informatie uit voor mogelijke samenwerkingen in de toekomst. Uit Verdrongen Land ontstond WaterWalks: een internationaal project om het bewustzijn over de staat van onze waterwegen te vergroten door middel van kunst,

citizen science, datavisualisatie en wetenschap. WaterWalks is een groeiende database waarin zowel wetenschappelijke metingen van de waterkwaliteit als subjectieve indrukken van de rivieren worden verzameld, zie waterwalks.nl.

LUDWIG maakt deel uit van het UNESCO Global Network of Watermuseums.

1.2 LUDWIG en de coronapandemie

Het mag duidelijk zijn dat 2020 voor LUDWIG heel anders uitpakte dan gepland. Vanaf maart legde de corona pandemie het hele culturele leven plat en werden gaandeweg vrijwel alle geplande producties uitgesteld of gecancelled. LUDWIGs voor 2020 voorziene podiumactiviteiten waaronder de Beethoven tournee, Verdrongen Land II, Brainwaves 5 en de Crazy Girl Crazy tournee naar Japan vervielen, en het al eerder uitgestelde project Nachtwakes uit 2019 werd doorgeschoven naar 2021. Er werd uiteindelijk toch nog een bescheiden aantal activiteiten georganiseerd (zie hoofdstuk 2).

 La Passione is inmiddels onderscheiden met vele prijzen
Kamphuis & Berghuizen
accountants | belastingadviseurs

Stempel voor identificatiedoeleinden.

Barbara Hannigan

Met LUDWIG & The World zoeken we verbinding met de planeet waarop we leven

Toch hoeft het jaar 2020 zeker niet als verloren worden beschouwd. LUDWIG heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een veelzijdige organisatie die zich ook in het maatschappelijke veld sterk profileert. Juist door de impact van de corona pandemie bleek meer dan ooit de noodzaak opnieuw te reflecteren op de identiteit en het toekomstperspectief van een culturele podiumkunsten organisatie.

Begin 2021 lijkt de coronapandemie nog lang niet beteugeld, en voorzien we dat het grootste deel van het jaar 2021 voor de podiumkunsten als verloren moet worden beschouwd. Natuurlijk investeren we toch in korte termijn programmering van corona-proof concerten en projecten in de buitenlucht die eventueel makkelijk te verplaatsen zijn, om musici werk te kunnen bieden en waar mogelijk (nieuw) publiek te bereiken. En naast alle nadelen brachten de coronagevolgen ook een onverwacht voordeel met zich mee: door het wegvallen van het grootste gedeelte van de concertpraktijk ontstond de vrije ruimte om juist de meer avontuurlijke en maatschappelijk relevante projecten met hernieuwde energie vorm te geven.

Daarmee focussen we ons intensief op de langere termijn met het ontwikkelen van breed gedragen projecten waarmee LUDWIG nog meer dan voorheen zijn reputatie als innovatief artistiek collectief vorm kan geven. Het moge duidelijk zijn dat bij financiering van deze projecten een lange adem essentieel is en een investering op lange termijn altijd ingecalculeerd moet worden. Hiervoor wordt momenteel aanspraak gemaakt op de zorgvuldig opgebouwde financiële buffer van LUDWIG, wat een zeker risico met zich meebrengt voor de opbouw van een financieel en organisatorisch fundament voor de toekomst.

2. Ontwikkeling

2020 was het tweede jaar van de tweejarige subsidie die LUDWIG ontving van het Amsterdams Fonds voor de Kunst om zich verder te ontwikkelen op zakelijk vlak en wat betreft publieksbereik. Het team en bestuur van LUDWIG namen in 2019 de organisatiestructuur, de branding en communicatiestrategie onder de loop met een keur aan experts uit verschillende sectoren. Van daaruit zou in 2020 de positionering

van LUDWIG worden aangescherpt en een organisatiestructuurverandering worden doorgezet. Hieronder wordt toegelicht hoe dat uiteindelijk is verlopen in deze onverwachte tijd.

Zakelijk

LUDWIG heeft zichzelf altijd expliciet als experiment gezien en de wens gekoesterd niet afhankelijk te worden van structurele culturele subsidies. LUDWIG wil op de actualiteit in kunnen spelen en culturele en maatschappelijke ontwikkelingen op de voet kunnen volgen - artistieke en organisatorische wendbaarheid is daarvoor essentieel. Het collectief slaagt er inmiddels al acht jaar in op basis van

LUDWIG team meetings tijdens de coronapandemie

een brede financieringsmix zonder structurele subsidie te functioneren - in 2019 werd een eigen inkomstenpercentage van 93% gerealiseerd, voorwaar geen geringe prestatie. De keuze om geen meerjarige subsidie aan te vragen bij zowel het AFK als het FPK voor 2021-2024 is dan ook welbewust gemaakt. Ondanks de ontschotting die bij de fondsen plaats vindt blijkt de praktijk van LUDWIG steeds weer te divers om binnen de aanvraagcriteria te passen. Deze keuze heeft wel als direct gevolg dat de positie van LUDWIGs 'orkest tak' als uitvoerend muziekgezelschap binnen het stevig gesubsidieerde veld van het Nederlandse podiumkunstenaanbod een relatief zeer dure eend in de bijt is. In de huidige tijd vormt dat een extra nadeel: waar in het verleden toch op artistieke gronden ondanks de hogere uitkoopsommen voor LUDWIG werd gekozen door verschillende afnemers, zijn in de coronatijd de budgetten krap en afgestemd op gesubsidieerde producties.

LUDWIG werkte in 2019 voor het eerst met een zogenaamd Business Collectief, parallel aan het collectief van musici dat aan de wieg van LUDWIG stond. Het Business Collectief (BC) werd gevormd door een artistiek leider (Peppie Wiersma), een zakelijk leider orkestprojecten (Irene Witmer) en een zakelijk leider voor de LUDWIG eigen producties en maatschappelijke projecten (Nadine Zijp). Deze vorm heeft een sterke ontwikkeling voortgebracht. De orkestprojecten hadden een enorme wereldwijde zichtbaarheid en groot publieksbereik, en ze gaven een stevige impuls aan de financiële situatie van LUDWIG. Meer zakelijke focus op de maatschappelijke projecten heeft ertoe geleid dat LUDWIG nieuwe projecten heeft kunnen initiëren waarmee nieuwe partnerschappen zowel binnen als buiten de culturele sector zijn aangegaan, een nieuw publiek is bereikt en een vruchtbare grondslag is gelegd voor toekomstige projecten.

Verloop in het medewerkersbestand – het vertrek van beide zakelijk leiders - en de komst van de coronapandemie, beide begin 2020, zorgden voor onverwachte andere omstandigheden. Juist organisaties met een hoog percentage eigen inkomsten zoals LUDWIG werden hard geraakt. Toch bleek in de loop van 2020 de overtuiging sterker dan ooit dat iedere nieuwe situatie naast bedreigingen ook nieuwe kansen met zich meebrengt. Naast de teleurstelling over alle af te zeggen projecten en zorgen over de toekomst bracht het ook tijd voor bezinning, nieuwe inzichten en van daaruit een verdere aanpassing van de organisatiestructuur, wat heeft geleid tot een vernieuwde stevige basisstructuur eind 2020 met een aantal nieuwe medewerkers met aanvullende expertises.

Het nieuwe team richt zich op het verder bouwen aan een stabiele en duurzame organisatie. Met een bredere financieringswaaier, die minder sterk gericht is op de culturele sector zelf en meer gebruikt maakt van de intrinsieke thema's van de projecten, gaat LUDWIG samenwerkingen met verschillende domeinen aan en versterkt zijn maatschappelijke impact, zowel in standplaats Amsterdam als nationaal en internationaal.

Publieksbereik

LUDWIG realiseerde in 2019 meer producties in eigen beheer, waarmee een begin is gemaakt met het bouwen van een eigen achterban. LUDWIG positioneerde zich sterker als afzender van een diversiteit aan activiteiten, meer dan ooit ook buiten de muzieksector. Daarmee verbreedde LUDWIG zijn achterban met een zeer diverse doelgroep. Ook op social media was LUDWIG meer zichtbaar. Het collectief laat zich niet makkelijk in een hokje plaatsen en dat is wat betreft marketing en communicatie soms lastig. Bij meerdere projecten in verschillende domeinen is het moeilijk om duidelijk te maken dat LUDWIG bij allen afzender

is, en doelgroepen niet te verliezen door een grote diversiteit aan posts, tone-of-voice en beeldgebruik. In 2020 was er niet veel gelegenheid tot experimenteren en het verder ontwikkelen van de strategie door het geringe aantal activiteiten. Eind 2020 is echter een nieuwe marketeer aangenomen met een veelzijdige achtergrond die gezamenlijk met de organisatie zowel de structurele als de projectmatige marketing en PR verder ontwikkelt in 2021.

Ontwikkeling artistieke visie

LUDWIG ziet zichzelf steeds meer als een organisatie die zich, naast zijn praktijk in het klassieke concertcircuit, wil manifesteren als deelnemer aan en organisator van maatschappelijk debat, onderzoeker van de menselijke geest of ontwikkelaar van multidisciplinaire concepten. Voor LUDWIG is de rol die muziek en kunst speelt in het menselijk bestaan oneindig: het verbindt mensen, overschrijdt makkelijk grenzen en spreekt een universele taal. Om met de IJslandse kunstenaar Olafur Eliasson te spreken: "Cultuur is niet de oplossing voor alles, maar het is in elk geval een ruimte voor een openbaar debat, zonder directe belangen, zonder politiek of winst oogmerk. Cultuur is de stem van de onafhankelijkheid".

3. Activiteiten 2020

3.1 Projecten 2020

Vanwege de coronapandemie zijn bijna alle geplande projecten in 2020 uitgevallen of verplaatst. Een tweetal projecten werden aangepast en toch uitgevoerd, en een nieuw project heeft zich aangediend. Naast de uitvoering hiervan lag de focus in het begin van de pandemie nog op projecten in het jaar 2021, maar gaandeweg het jaar werd steeds duidelijker dat ook in het komende jaar nog geen normale concertpraktijk of evenementen gerealiseerd kunnen worden. Er werden een paar kleinere 'corona-proof' projecten voorbereid voor 2021 en daarnaast lag de focus op langlopende projecten die een wezenlijke impact kunnen genereren vanuit een brede maatschappelijke en financiële basis. Dit zijn de projecten in 2020:

WaterWalks IJmeer

WaterWalks is een onderzoek naar de staat en toekomst van de waterwegen van de wereld, waarin LUDWIG fungeert als aanjager en verbinder van wetenschap, cultuur, overheden en maatschappij. Het project WaterWalks ontstond als spin-off van het project Verdrongen Land dat in 2019 in het Compagnietheater in Amsterdam werd afgetrapt. Met WaterWalks wil LUDWIG de connectie met en het gevoel van eigenaarschap over onze waterwegen op een toegankelijke manier vergroten voor een breed publiek en daarmee de zorg voor de toekomst van onze planeet. Het doel van WaterWalks is mensen over de hele wereld (te beginnen in Nederland) te activeren om mee te

bouwen aan een steeds uitgebreidere database van alle rivieren van de wereld met foto's, video's, watermetingen, geluidsfragmenten en verhalen, vanuit iedere denkbare expertise.

Een derde testwalk voor WaterWalks – editie IJmeer – kon op 5 juni 2020 in een corona-proof versie in beperkte vorm doorgang vinden.

De voor 24 oktober geplande WaterWalks Noordzeekanaal in samenwerking met de Ambassade van de Noordzee kon vanwege de aangescherpte coronamaatregelen op de valreep niet doorgaan.

Stadsrandenlab

Een andere spin-off van Verdrongen Land kwam uit onverwachte hoek: Architectenbureau Rademacher de Vries, Waternet en UN Studio vroegen ons deel uit te maken van hun inzending voor de ontwikkeling van de kreukelzones rond Amsterdam die door BNA Onderzoek en ARCAM wordt onderzocht. Inmiddels is met genoemde partners het Stadsranden-lab – en specifiek de Amsterdamse Bos-scheg – een toekomstvisie ontwikkeld. Ook hier kon LUDWIG zich als onafhankelijke creatieve partner met een frisse en innovatieve blik profileren in een sterk maatschappelijk georiënteerd werkveld.

WaterWalks IJmeer 2020. Bekijk video: <https://vimeo.com/456963112>

AVROTROS Vrijdagavond Concert

In de korte periode dat er weer ruimte was voor openbare concerten presenteerden we een programma met Mahler 4, Nacht und Träume van Schubert en de Sieben Frühe lieder van Alban Berg in de Grote Zaal van Tivoli Vredenburg tijdens het AVROTROS Vrijdagavond Concert. Het publiek werd verrast met een videoprojectie van Schwung Visuell die een extra dimensie bood aan het nachtelijke thema. Sopraan Katharine Dain zong de sterren van de hemel en de musici van LUDWIG speelden in kleine bezetting de bewerkingen van Max Knigge, Reinbert de Leeuw en Erwin Stein.

AVROTROS Vrijdagavond Concert in Tivoli Vredenburg

Vorbereitung projecten 2021 en verder:

Het voor 2019 geplande Nachtwakes werd verplaatst naar 2021 en kreeg een breder perspectief door de uitvoering van The Veil of the Temple van John Tavener in te bedden in het 24 uren festival **24 hours of enlightenment**.

De Verdrongen Land voorstelling met werk van Piet-Jan van Rossum werd omgebogen naar het pop-up Museum Verdrongen Land en de daaruit ontstane WaterWalks, dat een online platform over klimaatverandering en waterproblematiek biedt voor een brede doelgroep van klimaatontkenners tot beleidsmakers. In juni 2021 gaat **WaterWalks** officieel voor publiek (en corona-proof) van start.

Met Barbara Hannigan en het door haar ontwikkelde Equilibrium Young Artists Programme presenteren we de wereldpremière van Gerald Barry's **Salomé** in het Concertgebouw tijdens de Zaterdagmatinee op 8 mei 2021.

Door een aanvraag bij het Kickstart Cultuurfonds (Coronafonds) kon een nieuw project ontwikkeld worden dat in 2021 eenzame mensen in stadjes en dorpen zal voorzien van een feestelijke middag: met de **Mini Midzomernachtroom** trekken we met 10 musici, een sopraan en een acteur van muziekkoepeel naar muziekkoepeel in alle uithoeken van het land, van Abbekerk tot Zoutelande.

Met long time collaborator Lucie Horsch die inmiddels de Nederlandse Muziekprijs op zak heeft presenteren we in december 2021 het programma **The Ultimate Xmas**, een keurig Kerstconcert dat gaandeweg steeds verder uit de hand dreigt te lopen.

Het Dansende Brein met Erik Scherder en Cuna Knecht wordt in 2021 op landelijk niveau verder ontwikkeld om mensen te inspireren om te gaan bewegen en dansen op hun favoriete danshits met LUDWIGs Ballroom Band. Een cd met LUDWIGs Ballroom Band

met speciale gasten Barbara Hannigan (sopraan), Lucienne Renaudin-Vary (trompet) en Jess Gillam (saxofoon) komt in het najaar van 2021 uit.

De Schotse gitarist **Sean Shibe**, nieuwe ster aan het internationale concertfirmament, staat centraal in een taylor made programma dat voor februari 2022 in de planning staat.

Ook ontstond het idee voor **FENIX**, de viering van ons 10-jarig bestaan in 2022 dat de vorm zal krijgen van een multidisciplinair festival rondom culturele en maatschappelijke innovatie, transitie en de toekomst. In de laatste maanden van 2020 hebben we ons intensief verdiept in mogelijke locaties, de benodigde netwerken en kennis om een dergelijk ambitieus project met vertrouwen op te bouwen.

3.2 Partners

Ondanks de coronapandemie werkte LUDWIG toch samen met een niet gering aantal partners. Een aantal voor de activiteiten in 2020 zelf, zoals TivoliVredenburg, Radio 4, Strandlab Almere, Stadsrandenlab, Branche Vereniging Nederlands Architectenbureaus, Rademacher/De Vries Architecten, UN Studio, ARCAM, Drinkable Rivers, BNA Onderzoek, Pakhuis de Zwijger, Waternet, Ambassade van de Noordzee, BRAK IJmuiden en het Global Network of Watermuseums

Daarnaast werd met een aantal partners contact gelegd of samengewerkt in de voorbereiding van projecten in 2021 en verder, zoals met Cappella Amsterdam, Koorbiënnale, Nationaal Gemengd Jeugdkoor, Nieuw Vocaal Amsterdam, Harrison Parrott London, Marineterrein, Buro Linkeroever, Droom & Daad, Camerata Trajectina, Equilibrium Young Artists Programme, Huis van de Vrede, Publieke Werken, Atelier van Lieshout, AHOY, Studio Drift, WORM en Neeuu Berlin.

AB Ambassadeurs Li An Phoa en Quirine Winkler in gesprek met een expert tijdens WaterWalks IJmeer

4. Publieksbereik

Het publieksbereik is met het wegvallen van bijna alle projecten ook vrij wel geheel weggefallen. Er is uiteindelijk 1 concert in september gegeven in TivoliVredenburg met een publieksaantal van 286. De overige projecten waren pilots waarbij geen publiek of deelnemers waren.

Aangezien de social media tot nu toe projectmatig ingestoken werd en daarvoor op projectbasis medewerkers voor werden ingehuurd is de ontwikkeling van het vergroten van de zichtbaarheid op social media in 2020 niet hard gegaan. Met het aantrekken van de nieuwe marketeer wordt echter vanaf 2021 weer vol ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid en achterban via deze media. Niet alleen op projectbasis en om in te zetten op conversie, maar ook om het merk LUDWIG in het algemeen te laden. Hierbij wordt scherp gekeken naar de verdeling in de drie pijlers. Deze wordt waar nodig aangehouden, maar de overall innovativiteit en creativiteit van LUDWIG zal de boventoon voeren.

Social media analyse

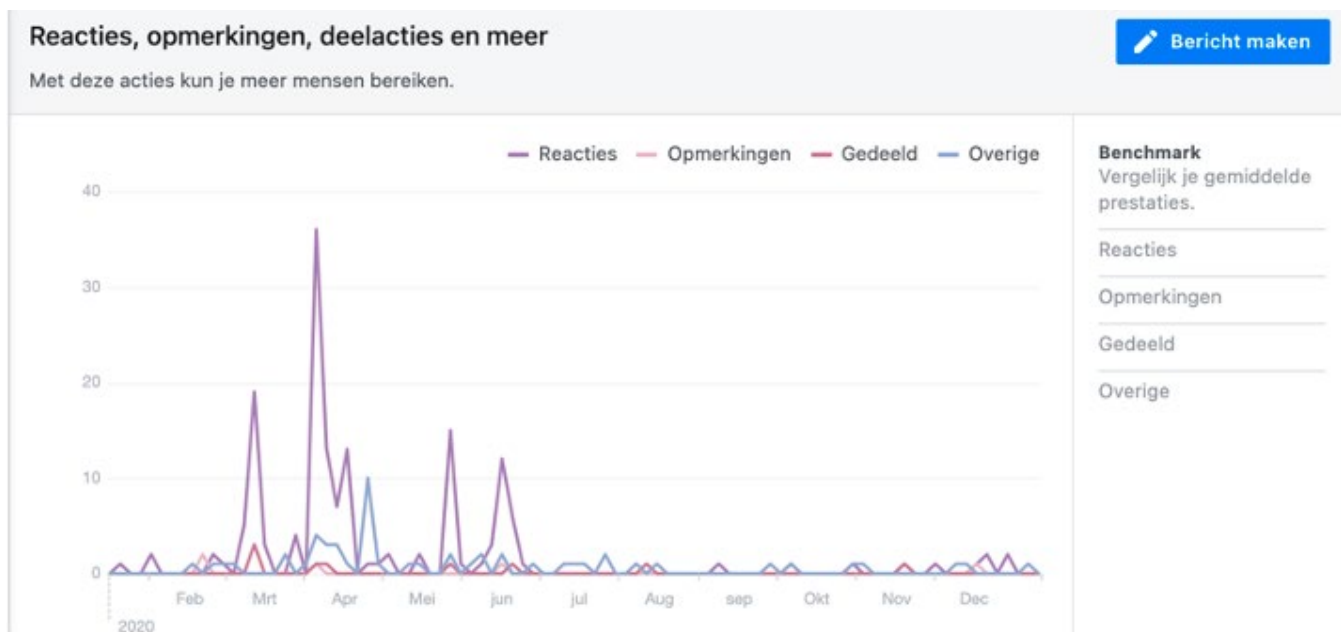
LUDWIG gebruikt verschillende sociale media-kanalen: Facebook, Instagram en Twitter – waarvan Facebook het grootste bereik en aantal volgers heeft. Per 31 december 2020, telde de social media-accounts van LUDWIG:

- **Facebook: 2.637 volgers**
- **Instagram: 686 volgers**
- **Twitter: 489 volgers**

In 2019 is stevig ingezet op het vergroten van de achterban op sociale media en is een aanzienlijke stijging in het aantal volgers en het aantal interacties

Een duidelijke stijging in interacties en berichten-bereik in maart en april 2020

Door het nieuwe album met betaalde post via Facebook te promoten, hebben we een veel grotere groep mensen bereikt

met publiek op social media bereikt.

In 2020 is het aantal volgers en pagina-vind-ik-leuks op sociale media constant gebleven:

- **Totale aantal pagina-vind-ik-leuks in 2019: 2.549**
- **Totale aantal pagina-vind-ik-leuks in 2020: 2.615**

Het ontbreken van een sterkere groei is mede te verklaren door het uitstellen of annuleren van veel producties, die voor verkeer en aandacht zorgen op sociale media. Uitzondering hierop is de periode van de eerste lockdown: hier zien we een duidelijke stijging in interacties en berichten-bereik. Het is in deze periode dat het album La Passione is uitgebracht.

Mede door de berichten over het nieuwe album als betaalde post via Facebook te promoten, hebben we een veel grotere groep mensen bereikt.

Komende periode

Voor 2021 wil LUDWIG zich, ook via sociale media, sterker positioneren en profileren als een interdisciplinair, creatief gezelschap dat artistieke kwaliteit combineert met een avontuurlijke geest. Door een constantere aanwezigheid op sociale media en het strategisch inzetten van projecten, verwachten we een sterkere groei en bereik.

Ook willen we in 2021 meer aandacht besteden aan Spotify en experimenteren we met strategieën om onze fan-base te laten groeien. Momenteel heeft het Spotify account van LUDWIG 74 volgers en worden de nummers iedere maand 2.667 keer beluisterd.

5. Financiën

LUDWIG ontving voor 2019 en 2020 subsidie van AFK in de regeling Tweejarige Subsidies. Verdere werd er in 2020 geen projectmatig fondsenwerving ontvangen door het wegvallen of verplaatsen van de meeste activiteiten. Er zijn reeds wel een behoorlijk aantal toekenningen van private en publieke fondsen voor projecten in 2021 van o.m. Amsterdams Fonds voor de Kunst, Fonds Podiumkunsten, Prins Bernhard Cultuurfonds en Kickstart Cultuurfonds.

LUDWIG had voor de jaren 2017-2020 een meerjarige sponsorovereenkomst met Amerborgh N.V. Deze wordt helaas vanwege de coronacrisis op dit moment niet verlengd, er wordt echter contact gehouden met de intentie om de samenwerking op een later moment weer te hernieuwen. In 2019 en 2020 ontving LUDWIG een particuliere investering t.b.v. algemene marketingkosten. Ook met deze partij wordt contact gehouden. Daarbij is de eerste private schenker voor een periode van 5 jaar een feit!

Door het wegvallen van de activiteiten door de coronapandemie kon LUDWIG ook aanspraak maken op een aantal tijdelijke financiële regelingen vanuit het steun- en herstellepakket van de overheid. Het ging om de TOGS (eenmalige uitkering), NOW (ten bate van salariskosten) en de TVL (ten bate van de vaste lasten).

Uiteindelijk eindigen we het jaar met behulp van de overheid-coronasteun positief met een resultaat van € 60.434. Dit wordt bestemd voor de investering in de structurele personeelslasten in 2022. Aangezien er dan nog steeds geen volledig projectjaar te draaien is, waarbij het verdienmodel van LUDWIG vooral in de buitenlandse tournees ligt, en daarnaast

vaste financiële partners (tijdelijk) wegvallen, is besloten om te investeren in directie en team om hen de mogelijkheid te geven verder te bouwen aan een duurzame toekomst voor LUDWIG, zowel op algemene fondsenwerving en giften vlak als op duurzame projectopbouw. De algemene reserve is eind 2020 € 37.148 en de bestemmingsreserve bedraagt € 150.434.

Risicoparagraaf:

Deze reserves zijn benodigd voor continuering van de stichting en wordt aangewend voor de financiering van komende projecten en voor de dekking van vaste personele lasten. De stichting werkt louter projectmatig, per project wordt er begroot en wordt er financiering gezocht. Het bestuur minimaliseert de financiële risico's door projecten te flatteren als er voldoende dekking is. Het bestuur constateert dat met het huidige eigen vermogen de continuïteit van de stichting voor de korte termijn is geborgd.

6. Organisatie

6.1 Organisatie gegevens

Statutaire naam:	Stichting LUDWIG
Datum van oprichting:	12 juni 2013
Adres:	Zanddwarstraat 3, 1011 HM Amsterdam
Email	info@ludwiglive.nl
Website	www.ludwiglive.nl
KvK-nummer	58138773
RSIN-nummer	852892135

Statutaire doelstelling

De stichting heeft ten doel bij te dragen aan culturele (muzikale) ontwikkeling van mensen door een zo groot mogelijk publiek te enthousiasmeren voor (hedendaagse) klassieke muziek door het te ontdoen van drempels en connecties te leggen met andere kunstgenres en daarbij het creëren van een breed draagvlak voor de waarde van muziek en het initiëren en presenteren van onderzoek over de vraag wat muziek met het brein doet.

6.2 Team

Directie en medewerkers

Sinds de officiële oprichting is Peppie Wiersma artistiek leider van LUDWIG en vanaf maart 2020 was de dagelijkse leiding in haar handen als artistiek en algemeen directeur (in dienst, 1 ft). Per februari/maart vertrokken zowel Irene Witmer (zakelijke leiding van de orkestprojecten) en Nadine Zijp (zakelijke leiding over de LUDWIG-eigen producties). Vanaf medio het jaar werd Kate Rockett aangetrokken als orkestmanager

en Karen Smit als fondsenwerver. Nadat Marieke van 't Hoff, tijdelijke business manager van juni tot november 2020, vertrok om als zakelijk leider bij Introdans aan de slag te gaan, is er met de nieuwe medewerkers een nieuwe structuur gevormd. Kate houdt zich bezig met acquisitie, artist management, sponsoring en mecenaat (extern, in opdracht) en Karen met financiën, bedrijfsvoering en institutionele fondsenwerving (intern, in opdracht).

Dit team is in december aangevuld met Michelle Franke voor marketing, PR en projectmanagement (in opdracht). Cato Ootes blijft vaste productie leider (op projectbasis) en Natalia Torella Prat administratief medewerker (0,1 ft in dienst). Dineke Nauta volgt Katinka van Driezum op als bibliothecaris en productieassistent (op projectbasis). De wens uit 2019 om een meer duurzame en stabiele organisatie te bouwen die tegelijkertijd wendbaar is in projectkeuze lijkt hiermee een stevige basis te hebben gekregen. Kortom: eind 2020 staat er een nieuw fris team met complementerende capaciteiten te trappelen met nieuwe ideeën en strategische plannen om LUDWIG in de veranderende wereld verder te ontwikkelen.

Bestuurssamenstelling

Het driekoppige bestuur, wat in januari 2019 zijn definitieve vorm kreeg, met Marjolijn Vencken als de nieuwe voorzitter, Joost Kok als penningmeester en Wilmar de Visser als algemeen lid, heeft dit jaar LUDWIG bijgestaan met raad in deze bijzondere tijden.

Het rooster van aftreden is als volgt:

Naam	Functie	Aantreden	Einde zittingstermijn	Termijn
Mevr. M.M.T.F. Vencken	voorzitter	07-01-2019	07-01-2022	1ste
Dhr. J.M.C. Kok	penningmeester	01-10-2018	01-10-2021	1ste
Dhr. M.W.M. de Visser	lid	16-03-2017	16-03-2023	2de

Bezoldiging

Het bestuur van LUDWIG is onbezoldigd.

LUDWIG had op 31 december 2020 twee personen in dienst, de artistiek en algemeen directeur en de administrateur, tezamen voor 1,1 fte.

De oprichtingsvorm van LUDWIG als collectief wordt weerspiegeld in het beloningsbeleid. De honoraria van medewerkers en freelancers werkzaam voor LUDWIG zijn zoveel mogelijk gelijk, zowel voor uitvoerders als voor ondersteunende werkzaamheden. Voor de beloning van medewerkers, zij het in een leidende, ondersteunende of uitvoerende rol, past LUDWIG waar mogelijk de Fair Practice Code toe. LUDWIG heeft een vrijkaartenbeleid opgesteld.

6.3 Code Governance Cultuur

De stichting is ingericht- en werkt volgens de governance code cultuur. LUDWIG hanteert het bestuur-model, waarin het bestuur de dagelijkse taken ten behoeve van de uitvoering van de stichtingsdoelstelling delegeert aan directeur (1ft). Zij werkt samen met parttime medewerkers - aan het einde van 2020 met drie parttime freelancekrachten (2 keer 0,4 fte, 1 keer 0,2 fte) - om het beleid uit te voeren. De taken en verantwoordelijkheden van de directeur en medewerkers zijn vastgelegd in een werkomschrijving. Deze zal in 2021 up-to-date worden gemaakt naar de huidige situatie. Het bestuur van LUDWIG komt minimaal 4 keer per jaar bijeen om lopende zaken en toekomstplannen te

bespreken, en het functioneren van de directie te evalueren.

LUDWIG is opgericht als collectief van musici. De structuur is vastgelegd in een reglement waarin bestuur een zakelijke controlerende en adviserende taak heeft, en het collectief van musici - de aangeslotenen- een artistiek-inhoudelijke adviserende rol heeft. Daarnaast zijn de aangeslotenen bevoegd projecten te initiëren, voeren ze specifieke taken uit in de organisatie zoals bv. selectie van gastmusici, heeft minimaal één aangesloten zitting in het stichtingsbestuur, en fungeren ze als ambassadeur van LUDWIG. Naar aanleiding van de huidige heroriëntatie op artistieke richting, zal eventueel ook het reglement worden herzien in 2021.

Amsterdam, 15 maart 2021

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J.M.C. Kok'.

J.M.C. Kok, penningmeester

7. Begroting 2021

Baten

Directe opbrengsten

Publieksinkomsten binnenland	€ 55.249
Publieksinkomsten buitenland	€ 0
Sponsorinkomsten	€ 22.000
Overige inkomsten	€ 43.000
Indirecte opbrengsten	€ 0
<i>Subtotaal opbrengsten</i>	<u>€ 120.249</u>

Publiek en private middelen

Publieke fondsen	€ 165.000
Private fondsen	€ 232.500
Private middelen	€ 1.000
<i>Subtotaal publiek en private middelen</i>	<u>€ 398.500</u>

Totaal baten

€ 518.749

Lasten

Beheerlasten

Beheerlasten personeel	€ 148.880
Beheerlasten materieel	€ 31.375
<i>Subtotaal beheerlasten</i>	<u>€ 180.255</u>

Activiteitenlasten

Activiteitenlasten personeel	€ 283.170
Activiteitenlasten materieel	€ 174.738
<i>Subtotaal activiteitenlasten</i>	<u>€ 457.908</u>

Totaal lasten

€ 638.163

Resultaat gewone bedrijfslasten

-€ 119.415

saldo rente- en buitengewone baten en lasten

€ 0

Exploitatie resultaat

-€ 119.415

€

Het negatief resultaat voor bestemming ontstaat doordat er naar verwachting onvoldoende fondsen en sponsors geworven kunnen worden voor bekostiging van de beheerlasten. De bestemmingsreserve bevat voldoende volume om dit tekort te ondervangen.

Jaarrekening 2020

1. Toelichting jaarrekening 2020

Baten

Publieksinkomsten

Vanwege de pandemie die vanaf 12 maart zorgde voor meerdere langdurige lockdowns heeft LUDWIG nauwelijks activiteiten kunnen tonen. Op 18 september heeft LUDWIG een programma gepresenteerd met Mahler 4, Nacht und Traüme van Schubert en de Sieben Frühe lieder van Alban Berg in de Grote Zaal van Tivoli Vredenburg tijdens het AVROTROS Vrijdagavond Concert.

In Almere is het project Waterwalks uitgevoerd, mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de gemeente Almere via Strandlab Almere. En daarnaast heeft LUDWIG meegewerkt aan de ontwikkeling van het Stadsrandenlab in Amsterdam, waarvoor zij een bijdrage heeft ontvangen via UN Studio.

Fondsenwerving, sponsoring en giften

Het Amsterdam Fonds voor de Kunst kende LUDWIG een tweejarige ontwikkelsubsidie toe voor de jaren 2019 en 2020 en is geoormerkt voor ontwikkeling van de organisatie en publieksbereik, en mag voor een deel besteed worden aan activiteiten. LUDWIG ontving ook in 2020 een sponsorbijdrage van Amerborgh NV. Voorts ontving LUDWIG een particuliere bijdrage van een anonieme donateur geoormerkt voor marketing. De inkomsten uit private en publieke fondsen zijn als volgt:

Amsterdam Fonds voor de Kunst	€ 50.955
Amerborgh NV	€ 25.000
Private donaties	€ 27.500

In 2020 zijn er nog bijdragen betreffende projecten 2019 gefactureerd aan buitenlandse partners. Onderhandelingen hierover duurden langer dan verwacht, de uitkomsten waren op het moment van opstellen jaarrekening 2019 nog onzeker waardoor deze nu als baten 2020 zijn genomen.

Covid-19 bijdragen

LUDWIG kwam in aanmerking voor diverse steunmaatregelen die in het kader van de gevolgen van de pandemie zijn ingesteld. De bijdragen zijn aangevraagd en de TVL en NOW worden nog naar onderstaande bedragen bijgesteld via afrekening in 2021:

TOGS	€ 4.000
TVL	€ 48.409
NOW 1 t/m 3.1	€ 48.450

Lasten

In 2020 zijn medewerkers in dienst gekomen, met wie voorheen op projectbasis werd gewerkt. Dit leidt tot een verschuiving van inhuur naar salarissen. De beheerlasten materieel liggen in lijn met de begroting en voorgaand jaar. De activiteitenlasten personeel en materieel blijven vanwege het grotendeels stil moeten leggen van de activiteiten sterk achter op de begroting. De kosten betreffen grotendeels de programmering in TivoliVredenburg in september en in beperkte mate de projecten Waterwalks en Stadsrandenlab.

Resultaat

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 60.434.

Instelling bestemmingsreserve continuering organisatie

Bijdragen voor bekostiging van de beheerlasten personeel en materieel kunnen niet ieder jaar worden geworven. Deze kosten worden gefinancierd uit projecten met een rendement, door sponsors of fondsen. Voor projecten worden specifieke fondsen gezocht die niet altijd beheerlasten meegefinancierd willen zien. Ook komt het voor dat er jaren zijn met weinig projecten en dienaangaande weinig inkomsten. Het continueren van de organisatie staat dan onder druk. Om in ieder geval 1 jaar te kunnen overbruggen zonder overheadbijdragen wordt een bestemmingsreserve continuering organisatie gevormd.

Het bestuur besluit om het resultaat ad € 60.434 te storten in de bestemmingsreserve. Ook besluit het bestuur om een bedrag ad € 90.000 te onttrekken aan de algemene reserve, en deze te storten in de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve is dan op het gewenste niveau.

De algemene reserve bedraagt na deze mutatie € 37.148, de bestemmingsreserve bedraagt na deze mutaties € 150.434.

2. Balans per 1 december 2020

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
<i>vlottende activa</i>		
vorderingen	57.768	55.604
liquide middelen	205.856	130.180
totale activa	263.624	185.784
PASSIVA		
<i>eigen vermogen</i>		
algemene reserve	37.148	127.148
bestemmingsreserve	150.434	-
kortlopende schulden	76.042	58.636
totale passiva	263.624	185.784

3. Staat van baten en lasten over 2020

BATEN	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
publieksinkomsten binnenland	22.790	161.262	132.758
publieksinkomsten buitenland	14.514	734.000	557.613
totaal directe opbrengsten	37.304	895.262	690.371
sponsorbijdragen	25.000	40.000	50.000
bijdragen uit private middelen	27.500	308.570	58.200
totaal eigen inkomsten	89.804	1.243.832	798.571
bijdragen uit publieke middelen	151.813	231.000	58.500
TOTAAL BATEN	241.617	1.474.832	857.071
LASTEN			
beheerslasten personeel	117.098	157.750	70.807
beheerslasten materieel	30.461	32.665	30.383
totaal beheerslasten	147.559	190.415	101.190
activiteitenlasten			
activiteitenlasten personeel	25.308	817.850	488.548
activiteitenlasten materieel	7.752	466.567	225.600
totaal activiteitenlasten	33.060	1.284.417	714.148
TOTAAL LASTEN	180.619	1.474.832	815.338
saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	60.998	-	41.733
saldo rentebaten en -kosten	-564	-	-524
exploitatieresultaat	60.434	-	41.209
buitengewone baten en lasten	-	-	-
NETTO RESULTAAT	60.434	-	41.209
Resultaatverdeling:			
Mutatie algemene reserve	- 90.000	-	41.209
Mutatie bestemmingsreserve continuering	150.434	-	0
	60.434	-	41.209

4. Kasstroomoverzicht over 2020

	2020	2019
exploitatieresultaat	60.434	41.209
afschrijvingen materiele vaste activa	-	-
bruto kasstroom uit operationele activiteiten	60.434	41.209
mutatie vorderingen	-2.164	51.719
mutatie kortlopende schulden	17.406	21.725
netto kasstroom uit operationele activiteiten	15.242	73.444
mutatie liquide middelen	75.676	114.653
liquide middelen einde boekjaar	205.856	130.180
liquide middelen begin boekjaar	130.180	15.527
mutatie liquide middelen	75.676	114.653

5. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor de bepaling van het vermogen en het resultaat zijn in het verslagjaar niet gewijzigd. In de jaarrekening zijn geen afzonderlijke activa en passiva of baten en lasten gesaldeerd.

Alle bedragen in deze jaarrekening zijn exclusief omzetbelasting.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Vergelijkende cijfers: de gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, de cijfers over 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken. Waar van toepassing is in de toelichting op de balans of staat van baten en lasten een beschrijving opgenomen van het effect van de aanpassing van de vergelijkende cijfers.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen, zoals verwoord in hoofdstuk C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

De vlottende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, rekening houdend met het risico op oninbaarheid.

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat bestaat uit het verschil tussen de baten en de lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

6. Toelichting op de balans per 31 december 2020

	31-12-2020	31-12-2019
<i>vorderingen</i>		
debiteuren	5.483	24.821
nog te factureren bedragen	-	36
voorstelbetaalde bedragen	42	-
omzetbelasting	5.264	18.147
loonbelasting	200	-
te ontvangen subsidies	45.255	-
nog te ontvangen bedragen	1.424	12.500
borgstellingen	100	100
totaal vorderingen	57.768	55.604
<i>liquide middelen</i>		
Triodos bank, rekening courant	203.350	127.662
Triodos bank, spaarrekening	2.506	2.518
totaal liquide middelen	205.856	130.180
<i>algemene reserve</i>		
stand begin boekjaar	127.148	85.939
dotatie uit resultaatverdeling	-	41.209
onttrekking uit resultaatverdeling	90.000	-
stand eind boekjaar	37.148	127.148
<i>bestemmingsreserve continuering organisatie</i>		
stand begin boekjaar	-	-
dotatie uit resultaatverdeling	150.434	-
onttrekking uit resultaatverdeling	-	-
stand eind boekjaar	150.434	-

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
<i>kortlopende schulden</i>		
crediteuren	2.057	42.858
nog te betalen loonheffing	2.580	1.148
nog te betalen salarissen	2.867	612
voortuitontvangen bedragen	59.500	5.405
voortuitontvangen subsidie	-	-
nog te ontvangen facturen	9.038	8.613
totaal kortlopende schulden	<u>76.042</u>	<u>58.636</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingen

Voor 2021 zijn de volgende fondsen toegekend:

Dioraphte voor Festival 24 hours of enlightenment	15.000
Amsterdams Fonds voor de Kunst voor 24 hours of enlightenment	25.000
Anton Kersjesfonds voor The Veil of the Temple	10.000
Fonds Podiumkunsten voor The Veil of the Temple	45.000
Prins Bernhard Cultuurfonds voor The Veil of the Temple	25.000
Totaal toezeggingen	<u>120.000</u>

Voor 2021 is een huurverplichting aangegaan van 4.817

De huurverplichting bestaat uit een bruikleenvergoeding voor de 2de en 3de verdieping van het pand aan de Zanddwaarsstraat 3. De bruikleenovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd en kan zowel door verhuurder als huurder te allen tijde opgezegd worden zonder opgaaf van redenen, met een opzegtermijn van 14 dagen. Aangezien het hier om een 'anti-krak' overeenkomst gaat, geniet LUDWIG hierbij geen huur- of ontruimingsbescherming.

7. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2020

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
<i>Publieksinkomsten binnenland</i> recettes en uitkoop	<u>22.790</u>	<u>132.758</u>
<i>Publieksinkomsten buitenland</i> recettes, uitkoop, royalties en bijdragen	<u>14.514</u>	<u>557.613</u>
<i>Sponsorinkomsten</i>		
Amerborgh NV	25.000	35.000
Waternet	-	15.000
	<u>25.000</u>	<u>50.000</u>

In de jaarrekening 2019 is de sponsorbijdrage Amerborgh NV getoond onder 'bijdrage uit private middelen'. Vanwege de aard van de bijdrage is deze nu ook in de vergelijkende cijfers getoond onder de sponsorinkomsten

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
<i>Bijdragen uit private middelen</i>		
Donaties	27.500	46.500
Prins Bernhard Cultuurfonds	-	12.500
Sluyterman van Loo, eindafrekening	-	-800
	<u>27.500</u>	<u>58.200</u>
<i>Bijdragen uit publieke middelen</i>		
AFK	50.954	50.500
Covid-bijdrage TOGS	4.000	-
Covid-bijdrage TVL 1	30.560	-
Covid-bijdrage TVL 2	17.849	-
Covid-bijdrage NOW1	14.726	-
Covid-bijdrage NOW2	18.063	-
Covid-bijdrage NOW3	15.661	-
FPK inzake verdronken land	-	8.000
	<u>151.813</u>	<u>58.500</u>
<i>Beheerlasten personeel</i>		
salarissen	78.893	10.033
inhuur management en productie	38.205	60.775
	<u>117.098</u>	<u>70.807</u>

Beheerlasten materieel

	Realisatie 2020	Realisatie 2019
huisvestingskosten	7.568	5.707
reis en verblijfkosten	3.638	6.619
representatiekosten	967	1.090
reclamekosten-website	7.235	-
kantoorkosten	606	2.643
accountants- en administratiekosten	8.878	12.193
verzekeringen	1.296	1.319
overige kosten	273	812
	30.461	30.383

Activiteitenlasten personeel

inhuur:

management	7.180	48.392
productie en organisatie	1.680	47.780
marketing en publiciteit	824	22.240
musici, zangers, overige uitvoerenden	11.468	360.656
componist/arrangeur	250	7.980
techniek	3.906	1.500
	25.308	488.548

Activiteitenlasten materieel

bladmuziek	1.763	17.882
huur instrumenten en transport	666	34.118
licht en geluid	450	10.780
decor, aankleding	262	5.318
locatiekosten	-	17.931
reis en verblijf	1.091	103.176
catering en representatie	397	8.657
marketing en publiciteit	1.084	20.297
overige projectkosten	2.039	7.441
	7.752	225.600

8. Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van het Amsterdams Fonds voor de Kunst

Aan: het bestuur van Stichting LUDWIG

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport op pagina 15 tot en met pagina 23 opgenomen jaarrekening 2020 van Stichting LUDWIG te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting LUDWIG op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2020;
- 2) de staat van baten en lasten over 2020; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen en het Controleprotocol meerjarige subsidies AFK Kunstenplanperiode 2017-2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting LUDWIG zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording meerjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan 2017-2020.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 15 maart 2021

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

W.G.

T. Wagenaar AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol meerjarige subsidies AFK Kunstenplanperiode 2017-2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

ludwig

www.ludwiglive.nl